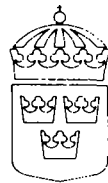

Lagutskottets betänkande

1986/87:10

om skyddet för kretsmönster i halvledarprodukter
(prop. 1986/87:49)

LU
1986/87:10

Sammanfattning

I betänkandet behandlas proposition 1986/87:49 vari framläggs förslag till en särskild lagstiftning om immaterialrättsligt skydd för s. k. datachips. Vidare behandlas två med anledning av propositionen väckta motioner (m resp. fp).

I ärendet har inkommit en gemensam skrivelse från Sveriges industriförbund, SAF, SHIO-Familjeföretagen och Näringslivets delegation för marknadsrätt.

Utskottet tillstyrker bifall till propositionen, dock med viss ändring med anledning av önskemålet i m-motionen. Fp-motionen avstyrks av utskottet.

Propositionen

I proposition 1986/87:49 föreslår regeringen (justitiedepartementet) – efter hörande av lagrådet – att riksdagen antar i propositionen framlagda förslag till

1. lag om skydd för kretsmönster i halvledarprodukter,
2. lag om ändring i lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk.

Lagförslagen har intagits i *bilaga* till betänkandet.

Motionsyrkanden

Motion 1986/87:L114 av Nic Grönvall (m) vari yrkas att riksdagen godtar det i proposition 1986/87:49 framlagda lagförslaget med den ändringen att däri 7 § ges följande innehåll:

7 § Den som oaktat det information lämnats om att rätten till visst kretsmönster tillkommer annan fortsätter att utnyttja sådant kretsmönster skall till den som innehar rätten till mönstret utge ersättning som utgör skäligen vederlag för utnyttjandet för tiden efter det sådan information lämnades.

Sker det uppsåtligen eller av oaktsamhet skall ersättning utges också för den ytterligare skada som intrånget har medfört. Vid bestämmande av ersättningens storlek skall hänsyn tas även till innehavarens intresse av att intrång inte begås och till övriga omständigheter av annan än rent ekonomisk betydelse.

1. att riksdagen beslutar att avslå förslaget till ändring i 10 § lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk,
2. att riksdagen beslutar i samma lag införa 17 a § med följande lydelse:

Exemplar av kretsmönster i halvledarprodukter får framställas uteslutande för undervisning om och analys av mönstret men får inte utnyttjas för något annat ändamål.

Utskottet

Under de senaste årtiondena har det skett en snabb utveckling på datateknikens område. En betydelsefull orsak till denna utveckling har varit tillkomsten av s. k. integrerade kretsar (semiconductor, halvledare, chips). Med chips avses i huvudsak ytterst små system av elektriskt ledande material som anbringats i skivor av kisel eller liknande. Det mycket komplicerade elektriska ledningssystemet i en sådan krets har formen av ett tredimensionellt mönster som framställs med hjälp av ett flertal olika maskar. Varje chip består av en liten kiselbricka med en tjocklek av vanligen 0,3 mm. Chips kan användas för att lagra data och datorprogram och kan därjämte fullgöra samma funktioner som en dator, s. k. microprocessor. Ett chip kan ha mycket stor kapacitet i förhållande till sin storlek. Genom användning av chips har datorernas storlek kunnat minskas väsentligt samtidigt som deras kapacitet ökats i betydande utsträckning.

Det är emellertid inte bara på datorområdet som det kommersiella intresset för chips har ökat. Halvledarprodukter används i dag i många olika sammanhang, t. ex. i kameror samt i radio- och TV-apparater.

Utvecklingen av och framställningen av chips kräver stora intellektuella ansträngningar, och utvecklingskostnaderna är höga. Samtidigt förhåller det sig så att det för en fackman är fullt möjligt att för en relativt låg kostnad från ett chip reproducera de maskar som bildar underlagsmaterialet och sedan framställa egna chips på grundval av detta. Sådana reproducerade chips kan sedan säljas till ett pris långt under originalchipets, vilket snedvrider konkurrensen.

Behovet av ett rättsligt skydd för integrerade kretsar har lett till att USA år 1984 införde en särskild lag, "The Semiconductor Chip Protection Act", som ger ett skydd för sådana produkter vid sidan av upphovsrätt och patenträtt. Anledningen till att man i USA valde att skapa en särskild skyddsform var bl. a. att ett skydd för nyttighetsprodukter inte lämpligen borde inrymmas under upphovsrättslagstiftningen som i princip bara skall skydda verk av konstnärlig och litterär art. En annan orsak till valet av lagstiftningsteknik var att det ansågs viktigt att man genom lagstiftningen kunde stimulera andra länder att följa USA:s exempel. Ett sådant syfte hade inte kunnat uppnås om skyddsreglerna förts in i upphovsrättslagen. På grund av sina förpliktelser enligt världskonventionen om upphovsrätt hade nämligen USA då varit skyldigt att ge andra länders produkter skydd enligt regeln om nationell behandling samtidigt som det inte hade funnits några förpliktelser för dessa länder att införa några motsvarande regler i sin lagstiftning.

Enligt USA:s lag skyddas i princip endast amerikanska produkter och produkter som först utnyttjats kommersiellt inom USA. Presidenten kan utsträcka skyddet till att avse även produkter från annat land om det landet ger amerikanska produkter ett i huvudsak likartat skydd. Ett provisoriskt skydd kan också lämnas utländska produkter under en övergångstid. Ett sådant skydd har givits bl. a. svenska kretsmönster för tiden fram till november 1987.

I Japan infördes en lag om skydd för kretsmönster ungefär ett halvår efter den amerikanska. Inom EG pågår för närvarande arbete med utformningen av direktiv angående rättsskydd för kretsmönster. Frågan har också aktualiserats inom WIPO (World Intellectual Property Organization). Ett utkast till en konvention om skydd för kretsmönster diskuterades under hösten 1985 vid ett expertmöte i WIPO, och ett uppföljande expertmöte i frågan ägde rum i juli 1986.

I de nordiska länderna har utredningsförslag om skydd för kretsmönster avlämnats i Danmark och Norge. I Finland arbetar en utredning på ett betänkande i frågan.

I Sverige har frågan behandlats av upphovsrättsutredningen som år 1985 avlämnade delbetänkandet (SOU 1985:51) Upphovsrätt och datorteknik. Förutom rättsskyddet för integrerade kretsar behandlas i betänkandet vissa upphovsrättsliga frågor som hänger samman med datoranvändning samt spörsmål om skydd för datorprogram. Betänkandet har remissbehandlats.

På grundval av upphovsrättsutredningens betänkande läggs i propositionen fram förslag till en särskild lag om skydd för kretsmönster i halvledarprodukter. Lagförslaget har utformats efter i huvudsak samma modell som USA:s lagstiftning. Sålunda innebär förslaget i propositionen att ett skydd ges åt själva kretsmönstret som sådant. Den som skapat mönstret ges en ensamrätt att framställa exemplar av det och sprida exemplaren bland allmänheten. Vissa inskränkningar i ensamrätten finns. Bl. a. föreslås efter amerikansk förebild att s. k. reverse engineering blir tillåten, dvs. exemplar av kretsmönster skall kunna framställas för undervisning eller analys för studium av mönstrets uppbyggnad. Skyddstiden föreslås bli tio år.

Som utskottet inledningsvis berört har under senare år det kommersiella intresset för integrerade kretsar ökat. Frågan om immaterialrättsligt skydd för sådana produkter har därmed fått ökad betydelse. Enligt vad som redovisas i propositionen kan inom ramen för nuvarande immaterialrättsliga regler kretsmönster skyddas i endast begränsad utsträckning. Det är också osäkert hur långt det skydd som enligt bl. a. upphovsrättslagen kan ifrågakomma sträcker sig. Utskottet anser det därför angeläget att en lagstiftning på området nu kommer till stånd i Sverige. En lagreglering är för övrigt en grundläggande förutsättning för att svenska kretsmönster skall kunna skyddas i USA efter utgången av nu gällande provisoriska skyddstid. Utskottet ser det som en fördel att den föreslagna lagstiftningen utformats i nära anslutning till den amerikanska förebilden. Våra möjligheter att åstadkomma ett permanent skydd för svenska kretsprodukter i USA ökar därmed. Utskottet vill också peka på att enligt vad utskottet inhämtade under en studieresa till USA i september 1986 erfarenheterna från tillämpningen av den amerikanska lagstiftningen på området var positiva.

Utskottet tillstyrker således att en särskild lag om skydd för kretsmönster i halvledarprodukter genomförs med i huvudsak den utformning som föreslås i propositionen. I det följande kommer utskottet att behandla två frågor rörande lagförslaget som tagits upp i motionerna. I övrigt föranleder propositionen inte några erinringar från utskottets sida.

I propositionen föreslås att upphovsrättslagen ändras så att kretsmönster i fortsättningen utesluts från dess tillämpningsområde. Det upphovsrättsliga skydd som redan kan ha uppkommit för kretsmönster påverkas inte av lagändringen.

Den föreslagna ordningen kritiserar i motion 1986/87:L115 (fp). Enligt motionärerna bör utgångspunkten vara att vissa särskilt avancerade kretsmönster bör kunna få ett förstärkt skydd enligt upphovsrättslagen även i fortsättningen. Motionärerna anser att det uppkommer nackdelar om man utesluter kretsmönster från upphovsrättslagens tillämpningsområde. Samtidigt kvarstår svårösta problem när det gäller gränsdragningen mellan programkod och kretsmönster samt avgränsningen mot patent- och varumärkesrätt. Motionärerna förordar att ändringen av upphovsrättslagen inte genomförs utan att denna lag kompletteras med en regel som tillåter reverse engineering.

Utskottet kan inte dela motionärens uppfattning att den i propositionen föreslagna ordningen skulle medföra några nackdelar. Tvärtom torde det vara en klar fördel att endast ett regelsystem är tillämpligt på produkterna. Bl. a. undviker man att oklarhet uppkommer i fråga om skyddstidens längd. Skulle såväl den nya lagen som upphovsrättslagen kunna vara tillämplig på en produkt skulle det nämligen i vissa fall bli svårt att avgöra om skyddstiden var tio år eller – som gäller enligt upphovsrättslagen – 50 år, räknat från mönsterskaparens död. I sammanhanget vill utskottet peka på att det bortsett från de ideella rättigheterna inte är någon större praktisk skillnad mellan det skydd som den nya lagen ger och det som följer av upphovsrättslagen utom i vad avser skyddstidens längd. För kretsmönster torde en så lång skyddstid som 50 år sällan vara vare sig erforderlig eller önskvärd.

Vad gäller de i motionen påtalade gränsdragningsproblemen vill utskottet framhålla att den nya lagen endast skyddar kretsmönstret som sådant. Ett program som lagrats i kretsen omfattas inte av skyddet för kretsmönstret men kan om det uppfyller förutsättningarna härför åtnjuta skydd enligt upphovsrättslagen. Att en produkt på detta sätt kan innehålla beståndsdelar som skyddas av olika immaterialrättsliga regler är inte någon ny företeelse och torde därför inte behöva föranleda några gränsdragningsproblem. Inte heller kan utskottet dela motionärernas farhågor för att svårigheter kan uppkomma när det gäller gränsdragningen mot patent- och varumärkesrätten. Med hänsyn till vikten av att den nya lagstiftningen inte föranleder några tillämpningsproblem förutsätter emellertid utskottet att regeringen följer utvecklingen och tar de initiativ som kan visa sig erforderliga. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motion L115 och tillstyrker bifall till propositionen i motsvarande del.

I 7 § förslaget till lag om skydd för kretsmönster i halvledarprodukter finns bestämmelser om skadestånd vid intrång i ensamrätten till mönstret. Reglerna som utformats med upphovsrättslagens skadeståndsbestämmelser

som förebild innebär att intrångsgöraren skall till rättighetshavaren betala en ersättning som utgör ett skäligt vederlag för utnyttjandet. Vederlagsregeln är tillämplig vid intrång som sker såväl i god tro som av oaksamhet eller uppsåtligen. Om intrångsgöraren handlat av oaksamhet eller uppsåtligen skall han utge ersättning också för annan förlust än uteblivet vederlag liksom för lidande eller annan skada.

I motion 1985/86:L114 (m) framhålls att halvledarkretsar troligen kommer att bli vanliga beståndsdelar i elektroniska produkter och att en förvärvare av sådana produkter inte har någon särskild anledning att uppmärksamma förekomsten av halvledarkretsen. Motionären hänvisar till att USA:s lagstiftning innehåller ett undantag från skadeståndsskyldighet vid intrång i god tro och yrkar att en liknande bestämmelse införs i den svenska lagen.

Även Sveriges industriförbund m. fl. organisationer har i skrivelse till lagutskottet förordat att en skadeståndsregel efter amerikanskt mönster införs. Organisationerna framhåller bl. a. att det inte är möjligt för en köpare eller distributör av halvledarkretsar att kontrollera förfoganderätten. En godtrosregel behövs därför för att behovet av trygghet i omsättningen skall kunna tillgodoses.

Som påpekas i motionen och organisationernas skrivelse innehåller USA:s Semiconductor Chip Protection Act en särskild regel beträffande intrång som sker i god tro. Bestämmelsen innebär i huvudsak att en köpare eller distributör av halvledarprodukter som i god tro importerar eller sprider sådana produkter inte är skyldig att utge någon ersättning till rättighetshavaren så länge han inte har erhållit underrättelse om att kretsmönstret är skyddat. Bestämmelsen gäller inte vid olovlig exemplarframställning. I sammanhanget kan nämnas att såväl utkastet till EG-direktiv som WIPO:s konventionsutkast medger undantag från skadeståndsskyldighet då intrångsgöraren är i god tro. Utskottet har i och för sig förståelse för att man i propositionen valt att utforma den svenska skadeståndsregeln efter förebild av upphovsrättslagen. Med hänsyn till att vissa kretsmönster under en övergångstid kan tänkas åtnjuta ett upphovsrättsligt skydd framstår det sålunda som rimligt att ersättningsfrågan vid intrång i rättigheterna bedöms enligt samma grunder oavsett om mönstret skyddas enligt upphovsrättslagen eller den nu föreslagna särskilda lagen. Samtidigt måste det emellertid beaktas att man i skadeståndshänseende inte utan vidare kan jämställa intrång i upphovsrätten till litterära och konstnärliga verk med intrång i ensamrätten till nyttighetsprodukter. Såväl i patentlagen (1967:837) som i mönsterskyddslagen (1970:485) har därför skadeståndsreglerna fått en utformning som något avviker från upphovsrättslagens. Vid intrång som i god tro görs i patent- eller mönsterskyddshavares rättigheter utgår ersättning i form av vederlag för utnyttjandet endast om och i den mån det är skäligt (58 resp. 36 §). Vad beträffar övrig immaterialrättslig lagstiftning kan nämnas att skadeståndsskyldighet enligt firmalagen och varumärkeslagen inte föreligger vid intrång i god tro.

Utskottet delar motionärens och organisationernas uppfattning att integrerade kretsar är en nyttighetsprodukt av speciell karaktär som ofta kan komma att ingå som en vanlig komponent i elektroniska varor. För en köpare eller distributör kan det ofta vara svårt att konstatera förekomsten av en

halvledare i en vara. Utskottet vill också peka på svårigheterna att kontrollera vem som förfogar över rättigheterna till kretsmönstret i en halvledare. Medan uppkomsten av patent och mönsterskydd förutsätter registrering skall rätten till ett kretsmönster enligt propositionen föreligga så snart mönstret skapats. Någon efterforskning i register efter rättighetshavaren kan sålunda inte ske i fråga om halvledarprodukter.

Med hänsyn till det anförda och till intresset av trygghet i den allmänna omsättningen anser utskottet att det finns skäl att mjuka upp den i propositionen föreslagna skadeståndsregeln. Något uttryckligt undantag för intrång som sker i god tro bör dock inte göras. Regeln bör i stället utformas på samma sätt som skett i patent- och mönsterskyddslagarna, dvs. så att den godtroende intrångsgöraren blir skyldig att betala vederlag endast om och i den mån det är skäligt. Härigenom möjliggörs att skadeståndsskyldighet vid ett intrång som sker av förbiseende och under sådana omständigheter att intrångsgöraren inte skäligen kunnat kontrollera förfoganderätten kan jämkas eller helt bortfalla. Utskottet vill understryka att jämkning eller bortfall av skadeståndsskyldighet inte torde kunna bli aktuellt vid olovlig exemplarframställning. Det är således främst vid olovlig spridning som undantag från principen om skyldighet att utge vederlag kan ifrågakomma. Det bör i sammanhanget påpekas att en köpare eller distributör av halvledarkretsar som fortsätter att olovligen sprida produkterna efter det han fått underrättelse om att tillstånd från rättighetshavaren saknas inte längre kan åberopa god tro. För det intrång som därefter sker blir han således skyldig att utge skadestånd inte bara enligt vederlagsregeln utan också enligt de strängare regler som gäller vid oaktsamhet eller uppsåtligt förfarande. Vid sådant fortsatt intrång kan det dock finnas anledning att jämka det skadestånd som skall utgå utöver vederlaget med hänsyn till att intrångsgöraren var i god tro då han förvärvade produkterna. En strikt tillämpning av skadeståndsreglerna skulle annars kunna leda till att en köpare eller distributör med ett stort inneliggande lager av produkterna försattes i en ohållbar ekonomisk situation.

Utskottets ställningstagande innebär att önskemålet i motion L114 i allt väsentligt blir tillgodosett.

Utskottets hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *upphovsrättsligt skydd*
att riksdagen med avslag på motion 1986/87:L115 antar det i proposition 1986/87:49 framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk,

2. beträffande *skydd för kretsmönster*
att riksdagen dels med anledning av motion 1986/87:L114 antar det i propositionen framlagda förslaget till lag om kretsmönster i halvledarprodukter såvitt avser 7 § med den ändringen att lagrummet erhåller följande som *Utskottets förslag* betecknade lydelse, dels antar lagförslaget i övrigt.

7 §

Den som i strid mot denna lag utnyttjar ett kretsmönster skall till den som innehar rätten till mönstret utge ersättning *som utgör skäligt vederlag* för utnyttjandet.

Den som i strid mot denna lag utnyttjar ett kretsmönster skall till den som innehar rätten till mönstret utge ersättning för utnyttjandet, *om och i den mån det finnes skäligt*.

Sker det uppsåtligen eller av oaktsamhet skall ersättning utges också för den ytterligare skada som intrånget har medfört. Vid bestämmande av ersättningens storlek skall hänsyn tas även till innehavarens intresse av att intrång inte begås och till övriga omständigheter av annan än rent ekonomisk betydelse.

Stockholm den 2 december 1986

På lagutskottets vägnar

Per-Olof Strindberg

Närvarande: Per-Olof Strindberg (m), Lennart Andersson (s), Owe Andréasson (s), Ulla Orring (fp), Martin Olsson (c), Inga-Britt Johansson (s), Allan Ekström (m), Bengt Kronblad (s), Inger Hestvik (s), Bengt Harding Olson (fp), Nic Grönvall (m), Gunnar Thollander (s), Marianne Karlsson (c), Berit Löfstedt (s) och Ewa Hedkvist Petersen (s).

Reservation

Upphovsrättsligt skydd (mom. 1)

Ulla Orring och Bengt Harding Olson (båda fp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 4 som börjar med "Utskottet kan" och slutar med "motsvarande del" bort ha följande lydelse.

Som framgår av propositionen kan det i dag finnas kretsmönster som fyller så högt ställda anspråk på originalitet och intellektuell prestation att de åtnjuter skydd enligt upphovsrättslagen. Att en särskild skyddsform nu införs för kretsmönster bör enligt utskottets mening inte leda till någon försämring för rättighetshavarna. Upphovsrättsutredningen framhöll också i sitt betänkande att införandet av speciella regler för integrerade kretsar inte borde utesluta det skydd för sådana kretsar som faktiskt redan kan finnas enligt den egentliga upphovsrätten. Med hänsyn till det anförda delar utskottet motionärernas uppfattning att kretsmönster även i fortsättningen bör kunna falla inom upphovsrättslagens tillämpningsområde. Förslaget i propositionen till ändring i upphovsrättslagen bör således avslås. För att möjliggöra reverse engineering beträffande upphovsrättsligt skyddade kretsmönster bör som motionärerna föreslår införas en paragraf, vari medges att exemplar får framställas för uteslutande undervisning och analys.

Vad slutligen gäller motionärernas farhågor för att gränsdragningsproblemm skall uppkomma vill utskottet understryka vikten av att den nya lagstiftningen inte medför tillämpningssvårigheter. Utskottet utgår därför

från att regeringen med uppmärksamhet följer utvecklingen och tar de LU 1986/87:10
initiativ som kan visa sig erforderliga.

Med det anförda tillstyrker utskottet bifall till motion L115.

dels att utskottets hemställan under moment 1 bort ha följande lydelse:

1. beträffande *upphovsrättsligt skydd*

att riksdagen med bifall till motion 1986/87:L115 *dels* avslår det i proposition 1986/87:49 framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk, *dels* antar följande förslag till lag om ändring i upphovsrättslagen.

Förslag till

Lag om ändring i lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk

Härigenom föreskrivs att i lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk skall införas en ny paragraf, 17 a §, av nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 a §

Exemplar av kretsmönster får framställas uteslutande för undervisning om eller analys av mönstret. Exemplar som har framställts med stöd av denna bestämmelse får inte utnyttjas för annat ändamål.

1 Förslag till

Lag om skydd för kretsmönster i halvledarprodukter

Härigenom föreskrivs följande.

Skyddets omfattning

1 § Den som har skapat mönstret för kretsarna i en halvledarprodukt har en uteslutande rätt att

1. framställa exemplar av mönstret,
2. utföra mönstret på eller i ett materiellt underlag, samt
3. göra mönstret tillgängligt för allmänheten genom att exemplar av mönstret eller produkter som mönstret ingår i bjuds ut till försäljning, uthyrning eller utlåning eller sprids till allmänheten på annat sätt.

Rätten varar till utgången av det tionde året efter det år då mönstret först kommersiellt utnyttjades.

Inskränkningar i skyddet

2 § Utan hinder av 1 § får exemplar framställas av kretsmönstret uteslutande för undervisning om eller analys av mönstret. Enstaka exemplar får också framställas för enskilt bruk.

Exemplar som har framställts med stöd av första stycket får inte utnyttjas för något annat ändamål.

3 § Exemplar av kretsmönster eller produkter vari kretsmönster ingår får spridas vidare när de med samtycke av den som innehar rätten till mönstret har spritts till allmänheten.

4 § Om ett exemplar av ett kretsmönster utgör allmän handling, skall exemplaret utan hinder av 1 § tillhandahållas i den ordning som föreskrivs i 2 kap. tryckfrihetsförordningen.

Överlåtelse av rätten

5 § Överlåtelse av ett exemplar av ett kretsmönster innefattar inte överlåtelse av rätten till mönstret.

Om den som innehar rätten till ett mönster har medgett någon annan rätt att yrkesmässigt utnyttja detta (licens), får denne överlåta sin rätt vidare endast om avtal har träffats därom. Ingår licensen i en rörelse, får den dock överlåtas i samband med överlåtelse av rörelsen eller en del av denna.

Straff

6 § Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet vidtar en åtgärd som innebär intrång i rätten enligt 1 § skall dömas till böter eller fängelse i högst två år. Till samma straff döms den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet för spridning till allmänheten hit inför exemplar av kretsmönster som har framställts utomlands under sådana omständigheter att motsvarande framställning här skulle ha varit straffbar.

För försök eller förberedelse till brott enligt första stycket döms till ansvar enligt 23 kap. brottsbalken.

Åklagare får väcka åtal för brott enligt första eller andra stycket endast

om målsäganden anger brottet till åtal eller åtal är påkallat från allmän synpunkt.

LU 1986/87:10
Bilaga

Skadestånd

7 § Den som i strid mot denna lag utnyttjar ett kretsmönster skall till den som innehar rätten till mönstret utge ersättning som utgör skäligt vederlag för utnyttjandet.

Sker det uppsåtligen eller av oaktsamhet skall ersättning utges också för den ytterligare skada som intrånget har medfört. Vid bestämmande av ersättningens storlek skall hänsyn tas även till innehavarens intresse av att intrång inte begås och till övriga omständigheter av annan än rent ekonomisk betydelse.

Inlösen m. m.

8 § Den som vidtar en åtgärd som innebär intrång i rätten enligt 1 § eller en annan överträdelse som avses i 6 § är skyldig att, om det är skäligt, mot lösen avstå den egendom med avseende på vilken intrång eller överträdelse föreligger till den som innehar rätten till kretsmönstret.

I stället för att förordna om inlösen enligt första stycket får domstol, om det är skäligt, besluta att egendomen skall förstöras, ändras eller utsättas för annan åtgärd som är ägnad att förebygga missbruk. Detta gäller dock inte om förverkande eller åtgärd som är ägnad att förebygga missbruk skall beslutas enligt 36 kap. brottsbalken. Talan som avses i detta stycke förs av den som innehar rätten till kretsmönstret. Sådan talan får föras även av åklagare, om det är påkallat från allmän synpunkt.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller inte mot den som i god tro har förvärvat egendomen eller en särskild rätt till den.

9 § Sådan egendom som avses i 8 § får tas i beslag, om brott enligt denna lag skäligen kan antas föreligga. I fråga om sådant beslag tillämpas reglerna om beslag i brottmål i allmänhet.

10 § Har ett annat föremål än som avses i 8 § använts som hjälpmedel vid sådan framställning av exemplar av kretsmönstret som utgör brott enligt denna lag, får föremålet eller dess värde förklaras förverkat, om det behövs för att förebygga brott eller om det finns andra särskilda skäl till det. Detsamma gäller föremål som har använts vid försök till brott som avses i denna paragraf eller som omfattas av åtgärd som utgör förberedelse till sådant brott.

Lagens tillämpningsområde

11 § Denna lag tillämpas på kretsmönster skapade av svenska medborgare eller av dem som har sin vanliga vistelseort i Sverige samt på kretsmönster som först har spritts i Sverige.

Regeringen får, under förutsättning av ömsesidighet, föreskriva att lagen skall tillämpas även i förhållande till ett annat land.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1987.

Lagen tillämpas även på kretsmönster som har tillkommit före ikraftträdandet. Har exemplar av ett kretsmönster framställts före ikraftträdandet, får de dock utan hinder av 1 § spridas vidare.

2 Förslag till

Lag om ändring i lagen (1960: 729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk

LU 1986/87:10

Bilaga

Härigenom förskrivs att 10 § lagen (1960: 729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §¹

Har ett verk registrerats såsom mönster enligt vad därom är stadgat, må utan hinder därav upphovsrätt till verket göras gällande.

Fotografisk bild är icke föremål för upphovsrätt enligt denna lag; om rätt till sådan bild gäller vad särskilt är stadgat.

Fotografisk bild eller kretsmönster i halvledarprodukter är icke föremål för upphovsrätt enligt denna lag. Om rätten till fotografisk bild och till sådant mönster finns särskilda bestämmelser.

Denna lag träder i kraft den 1 april 1987. Lagen tillämpas inte på kretsmönster som har tillkommit före ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 1970: 488.

